

Sygn. akt II Ca 887/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 11 września 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSR del. Małgorzata Dasiewicz - Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2015 r. we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu uproszczonym

z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko M. Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Oławie

z dnia 26 lutego 2015 r.

sygn. akt IC 2337/14

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 887/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku ograniczył do wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd II instancji mając nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału - dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w następstwie czego uznał, że Sąd Rejonowy trafnie rozstrzygnął w przedmiocie żądania, z którym wystąpiła strona powodowa. Sąd ten dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy akceptuje i przyjmuje za własne, a z ustaleń tych wyciągnął uprawnione wnioski i dokonał ich trafnej oceny, brak było zatem podstaw do podważenia wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

(...) S.A. z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. Ł. kwoty 2.013,80 zł., powołując się na umowę cesji z dnia 19 kwietnia 2013 r. mocą której nabył wierzycelność w stosunku do pozwanego od (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. z tytułu świadczonych przez tę spółkę na rzecz pozwanego usług telekomunikacyjnych.

Sąd Rejonowy – przepisom w apelacji powołanym nie uchybiając - zasadnie uznał, iż strona powodowa nie wykazała, że dochodzona pozwem należność przysługuje jej tak co do zasady jak i co do wysokości.

Za chybione uznać należało przede wszystkim zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i w sposób zgodny z zasadą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c., ocenił je według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zarzut naruszenia powyższego przepisu wymaga wskazania, które zasady oceny dowodów zostały naruszone i w jaki sposób oraz jaki miało to wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Jedynie wykazanie istotnych błędów logicznego rozumowania, sprzeczności z doświadczeniem życiowym lub pominięcia dowodów prowadzących do odmiennych wniosków może doprowadzić do oceny naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22.09.2005 r., sygn. akt IV CK 86/05, Lex nr 187100). Za niewystarczające dla odniesienia oczekiwanego skutku, uznać należy oparcie zarzutów apelacji na własnym przekonaniu strony o innej, niż przyjął sąd wadze, doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6. 11.1998r., II CKN 4/98, niepubl.). Ocena mocy i wiarygodności dowodów mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności. Uchybień takich w dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenie dowodów nie sposób się dopatrzeć.

W świetle przytoczonych przez Sąd I instancji motywów zaskarżonego wyroku nie ma uzasadnionych powodów by - w myśl zarzutów strony skarżącej - zakwestionować istnienie logicznego związku między treścią zaoferowanych przez stronę powodową dowodów a opartym na ich podstawie wnioskowaniem Sądu. Sąd Rejonowy odniósł się do żądania pozwu przy uwzględnieniu przedłożonych przez stronę powodową dowodów jak i mając na względzie obowiązującą w polskim procesie cywilnym zasadę kontradiktoryjności. Za zupełnie chybiony uznać należało więc zarzut, iż Sąd poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów uznał niezasadnie, iż strona powodowa nie wykazała swej legitymacji w niniejszej sprawie ani także nie udowodniła podstawy dochodzonej należności, skoro właściwych dowodów dla przyjęcia stanowiska odmiennego nie przedstawiono. Absolutnie niezrozumiałym jest zarzucanie Sądowi błędnej oceny dowodów w sytuacji, gdy dowodów których oceny Sąd mógłby dokonać i na podstawie których mógłby poczynić właściwe ustalenia faktyczne nie zaoferowano. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinnością przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Wskazywane przepisy rysują zatem reguły dotyczące dochodzenia i dowodzenia roszczeń. Z przepisu art. 6 k.c. wynika ogólna reguła, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Art. 6 k.c. określa więc reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003 r., sygn. akt I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12; wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/poz. 76 wraz z glosą aprobującą A. Zielińskiego, Palestra 1998/1-2/204).

W rozpatrywanej sprawie strona powodowa nie wykazała podstaw do obciążenia pozwanego karą umowną w kwocie 1631 zł , ani że nabyła dochodzoną pozwem wierzytelność w stosunku do pozwanego z uwagi na to, iż dokumenty dołączone do pozwu na powyższą okoliczność nie potwierdzają tych faktów.

W pierwszym rzędzie wskazać trzeba, iż legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, dlatego Sąd dokonuje oceny w zakresie jej istnienia w chwili orzekania, co do istoty sprawy. Brak legitymacji procesowej zarówno czynnej, jak i biernej prowadzi do wydania negatywnego orzeczenia. Strona powodowa wywodząc swoje roszczenie w uzasadnieniu pozwu wskazała, iż nabyła wierzytelność dochodzoną pozwem na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 kwietnia 2013r. zawartej w W. pomiędzy Spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., a spółką (...) S.A. z siedzibą w K.. Kserokopię tejże umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika - także przedłożyła. Nie budziło zatem wątpliwości Sądu Okręgowego, iż w istocie do zawarcia wskazanej wyżej umowy doszło. Istotnym jest jednak, iż z treści samej umowy nie wynika, iż strona powodowa nabyła wierzytelność względem pozwanego. Zgodnie z §1 pkt 1 umowy, jej przedmiotem było przeniesienie na nabywcę wierzytelności określonych w §3 umowy. Z kolei w §3 pkt 2 sprecyzowano, iż wykaz wierzytelności objętych umową stanowił załącznik w formie płyty CD. Załącznik miał zawierać numery dłużników w bazie danych Zbywcy, nazwiska i imiona Dłużników, adresy zamieszkania Dłużników, daty zawarcia umów, wymagane doładowania oraz liczbę wykonanych doładowań, dane dotyczące zadłużonych numerów msisdn, daty i numery faktur obejmujących wymagalne należności lub innych dokumentów potwierdzających istnienie wierzytelności, terminy płatności wskazane na wyżej wymienionych dokumentach na poczet wierzytelności oraz inne dodatkowe informacje posiadane przez Zbywcę na temat Dłużników lub wierzytelności niezbędne do dochodzenia tych wierzytelności (o ile Zbywca uzna, że ich przekazanie jest zasadne). Co istotne, w §3 pkt 5 umowy zawarto zapis, iż nabywca mógł sporządzić w formie pisemnej częściowy wykaz wierzytelności. Wykaz taki miał obejmować wierzytelności co do których nabywca będzie miał zamiar wszcząć postępowanie sądowe. Wykaz miał zostać sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron oraz podpisany przez strony umowy. Zbywca miał prawo odmówić podpisania wykazu, jeśli byłby niezgodny z załącznikiem.

Strona apelująca nie przedłożyła żadnego załącznika do umowy przelewu wierzytelności, mimo, iż umowa przewidywała dogodny sposób sporządzenia pisemnego częściowego wykazu nabytych wierzytelności celem dochodzenia ich na drodze sądowej. Dokument ów podpisany przez strony umowy zyskałby oczekiwany przez stronę powodową skutek dowodowy w niniejszym postępowaniu. Bezsprzecznie celu tego, nie realizuje przedłożony wykaz z listy dłużników, przez nikogo nie podpisany, któremu nawet cech dokumentu przypisać nie można. Wobec podniesionych tu zarzutów zauważa Sąd Okręgowy, iż fakt zawarcia umowy przelewu wierzytelności nie został przez Sąd zanegowany. Również i treść samej umowy wątpliwości interpretacyjnych w sprawie nie rodziła. To brak załącznika do umowy, którego strona powodowa nie złożyła, skutkowało nie wykazaniem nabycia wierzytelności względem pozwanego. Trudno by Sąd orzekający z samego faktu zawarcia umowy przelewu, w której wykazu sprzedawanych wierzytelności nie zawarto – wywiódł sobie, iż jej mocą doszło do zbycia wierzytelności względem pozwanego. Co za tym idzie, słusznie uznał Sąd Rejonowy – normie art. 509 kc i art. 65§2 kc nie uchybiając, iż powód nie wykazał swej legitymacji w niniejszym postępowaniu. Bezpodstawnym przy tym było oczekiwanie przez stronę powodową, by Sąd zwrócił się do (...) SA w W. o potwierdzenie faktu zbycia wierzytelności względem pozwanego, w sytuacji, gdy to stronę powodową jak już wyżej wskazano obciążał obowiązek dowodowy w tym zakresie i która dysponowała (lub mogła dysponować) niezbędnymi dowodami dla potrzeb postępowania sądowego dla wykazania nabycia wierzytelności względem pozwanego (§3 pkt 2 i 5 umowy przelewu). Zaniechanie strony apelującej w tym zakresie mogło rodzić negatywne konsekwencje tylko dla niej. Przerzucanie odpowiedzialności na sąd orzekający w tej kwestii nie znajduje żadnych podstaw prawnych. Przepis art. 248 kpc tyczy się dokumentów, które nie znajdują się w posiadaniu strony a stanowią dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia. Wbrew przekonaniu strony skarżącej nie odnosi się on do sytuacji, gdy sama strona dysponuje niezbędnymi dokumentami czy też dokumenty takie mogła sporządzić, a nie uczynił tego na skutek własnych zaniedbań.

Abstrahując od powyższego, jak zasadnie uznał Sąd Rejonowy, strona powodowa nie wykazała także podstaw zasądzenia od pozwanego dochodzonej pozwem kwoty. Już sama analiza treści pozwu (także po jego uzupełnieniu po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego), pozwala przyjąć, iż strona powodowa sama do końca nie wiedziała pozwem sporządzając co jest podstawą ustalenia należności pozwem objętej. Powodowa spółka powoływała się bowiem na faktury, których pozwany miał nie zapłacić, i od których dat wymagalności naliczone zostały odsetki. W dalszej treści jest zaś wskazanie na karę umowną, którą obciążono pozwanego z uwagi na nieuregulowanie

w terminie zobowiązań finansowych wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Strona powodowa żadnych faktur nie przedłożyła, składając notę obciążającą pozwanego zapłatą kary umownej na kwotę 1631 zł. Do sprawy zaoficerowana nadto została kopia umowy z 9 listopada 2011 r., zawartej przez pozwanego M. Ł. z (...) SA z/s w W. dotycząca udziału w promocji (...), na nr (...) i nr karty SIM (...). Umowa ta stanowiła o zawarciu jej na czas nieoznaczony jak i przewidywała karę umowną w kwocie 1631 zł, nie określając jednakże w swej treści podstaw jej naliczenia. Regulacje w tym zakresie przewidywał dołączony do pozwu regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez (...) S.A. dla użytkowników (...), stanowiący integralną część umowy, w świetle jej zapisów. Zgodnie z § 13 ust 7 regulaminu (...) ma prawo żądania od Użytkownika (...) naprawienia szkody poprzez zapłatę przez Użytkownika (...) kary umownej w wysokości określonej w umowie lub umowie dotyczącej udziału w promocji, w przypadku stwierdzenia podjęcia przez Użytkownika (...) działań określonych w ust 2, ust. 3, ust 4, ust 5 i ust. 6. W świetle zaś §13ust. 2-6 (...) ma prawo do natychmiastowego i całkowitego zaprzestania świadczenia usług, jeżeli Użytkownik (...) narusza postanowienia umowy, umowy dotyczącej udziału w promocji, niniejszego Regulaminu, w szczególności § 5 ust 8 oraz § 7 ust 12, regulaminu promocji lub przepisów prawa (ust 2), w przypadku stwierdzenia że Użytkownik (...) używa karty SIM, korzystając z telefonu lub urządzenia telekomunikacyjnego kradzonego, niehomologowanego lub bez certyfikatu (ust 3), w przypadku stwierdzenia, że Użytkownik (...) kieruje do sieci (...) ruch telekomunikacyjny z innych sieci telekomunikacyjnych bez zgody (...) (ust 4.), w przypadku stwierdzenia, że Użytkownik (...) wykorzystuje telefon lub kartę SIM lub urządzenie telekomunikacyjne niezgodnie z przepisami prawa lub niezgodnie z zawartą umową lub umowa dotycząca udziału w promocji (ust 5), w przypadku stwierdzenia, że Użytkownik (...) w celu uzyskania korzyści majątkowej dla siebie lub osoby trzeciej udostępnia innym podmiotom usługi bez zgody (...) (ust 6). Zgodnie z § 5 ust 8 regulaminu Użytkownik (...) zobowiązany jest do niepodejmowania jakichkolwiek działań powodujących zakłócenie pracy infrastruktury sieci telekomunikacyjnej i teleinformatycznej (...) oraz sieci Internet oraz do korzystania z usług zgodnie z obowiązującym prawem. Zaś § 7 ust 12 regulaminu stanowi, iż zawierając umowę lub umowę dotyczącą udziału w promocji, Użytkownik (...) zobowiązuje się do nie używania kart SIM aktywowanych w sieci (...) w adapterach bez zgody (...).

Zgodnie z wystawioną przez (...) notą obciążeniową z dnia 24 grudnia 2011r. nr (...) kara umowna w wysokości 1.631 zł została naliczona za niedokonanie przez abonenta obowiązkowej liczby zasileń konta kwotą minimalną. Zaś jak wynika z treści załączonego regulaminu świadczeń usług telekomunikacyjnych przez (...) dla użytkowników (...), nie przewidywał on możliwości obciążenia Użytkownika (ozwanego), karą umowną za niedokonywanie określonej liczby doładowań. Strona powodowa nie przedłożyła zaś innych dowodów, z których wynikałby wniosek przeciwny. Powoływanie się w apelacji na cennik usług czy warunki oferty promocyjnej z których to wynikać by miał obowiązek comiesięcznych doładowań telefonu przez oznaczony czas i którego niezrealizowanie rodziłoby sankcje w postaci kary umownej – pozostawało nieskutecznym, skoro dokumentów takich strona apelująca nie przedłożyła. Poczynienie oczekiwanych przez stronę powodową ustaleń przez Sąd nie mogło nastąpić bez właściwych ku temu dowodów. Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę twierdzenie to zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Skutkiem zaniedbań procesowych strony – notabene reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika - było oddalenie powództwa, o czym trafnie orzekł Sąd Rejonowy uchybień w zakresie tak prawa procesowego jak i materialnego się nie dopuszczając.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.